

1925 - 2000

Föreningen Sveriges Sändareamatörer 75 år

Under de år som SSA varit de svenska sändareamatörernas förening har förutsättningarna för utövandet av hobbyn ständigt förändrats. Utan paus

har det pågått såväl teknisk utveckling, där amatörer ofta varit banbrytande, som förändring av regelverk, där föreningen haft fruktbara dialoger både med beslutande myndigheter och internationella organ.

Genom ny teknik har gamla trafiksätt kunnat moderniseras, samtidigt som vi amatörer har

fått behålla möjligheterna till att utveckla och pröva egna konstruktioner.

I den här årskavalkaden redovisas några fakta samt smakprov på vad som hänt under de gångna 75 åren.

SM5CWV Gunnar Ahl
SSA Sektionsledare Info

Minneskavalkad sammanställd av SM5CWV Gunnar Ahl,
SM0CWC Stig Johansson, SM0JSM Eric Lund och SM0RGP Ernst Wingborg.

75 år med SSA

1925 Ett fyrtiotal radiointresserade i Stockholm bildar föreningen Sveriges Sändareamatörer, SSA.

I decembernumret av tidningen Radio-Amatören kan följande anmälan läsas:

”Föreningen Sveriges Sändareamatörer bildades den 10 sept. Föreningen, vars mål är att genom systematiska sändnings- och lyssningsförsök samla erfarenheter, företrädesvis å de korta våglängderna, har f. n. 60 medlemmar, varav 52 med sändare. Styrelsen har följande sammansättning: Ordf. fil. dr. B. Rolf, Stockholm; sekr. ing. A. Carlsson, Stockholm; skattm. hr C.A. Hultin, Huvudsta; tekn.sekr. ing. A. Lindström, Enskede. Kalibrerings signaler hava utsänts en gång, och f. n. förbereds systematiska dylka. Föreningen förmedlar qsl-kort och söker tillvarata sändareintressena i den mån det är möjligt samt utsänder cirkulär om utländska försök m. m. Föreningens adress är Kåkbrinken 13, Stockholm.”

Tidig utveckling i Sverige . . .

Se även sidan 15

1921 Rundradions genombrott i USA. Första offentliga radiosändningen i Sverige sker vid Boden Radio. Chalmers får sändningstillstånd den 4 mars och Umeå läroverk den 22 april.

1922 Tillstånd för privatpersoner att inneha radioanläggningar ”för prov och experiment”. Nr 1 ges till J E Östlund i Västra Ämtervik i Värmland den 7 april.

Ordet rundradio lanseras i Sverige av Svenska Dagbladet.

Telegrafverket inleder försöksändningar. I Göteborg får Karl Eliasson (28 april) och Uno Särmark (30 december) tillstånd att experimentera med sändare för radiotelegrafi och radiotelefoni.

1923 Sändartillstånd till H Mårtensson i Lomma.

Carl Skånberg utkommer med den första svenskspråkiga radioboken - en översättning av Yate's och Pacent's radiobok. De första svenska radioklubbarna bildas.

Den första tvåvägs-amatörförbindelsen över Atlanten (Frankrike-USA på 110 meter).

Klockan 10.25 varje förmiddag sänds en tidssignal från Eiffeltornet i Paris, men enligt svenska tidningar är den ”svenska etern lika fri från radiofon som vid tideräkningens början och den som vill höra rundradio från utlandet måste bereda sig på att skaffa en mottagare med minst ett par elektronrör”.

Chefen för NK, baron Flemming, uppger att det troligtvis finns mellan två och tre tusen mottagare i Sverige, men ”att inte mer än 20% av dessa når några mer anmärkningsvärda resultat”.

Den första radioutställningen i Sverige hålls i Tekniska Yrkeskolan i Malmö. Telegrafverket bereder de svenska radiolyssnarna en överraskning genom att via etern sända en gudstjänst från Jakobs kyrka. ”Allt kunde tydligt uppfattas”. Tor Pehrsson börjar ge ut en tidskrift om radio, ”Radiobladet”.

1924 Den nya tidskriften ”Radio-Amatören” kommer ut i Göteborg. SMZZ är den första anropssignal som utdelas i Sverige. Den ges till ingenjör Gösta Fant i Norrviken. Skärpta bestämmelser för svenska sändareamatörer utfärdas av Kungl. Maj:t. Telegrafstyrelsen överenskommer med AB Radiotjänst om rundradiosändningar. Radiostationen SAQ (Alexandersongeneratorn) startas i Grimeton på 16,7 kHz, men den invigs officiellt den 2 juli 1925. IARU, The International Amateur Radio Union, bildas i Paris den 24 mars av nio nationer (Sverige deltar inte).

1929 STADGAR

§ 1.

Föreningen Sveriges Sändareamatörer (SSA) är en sammanslutning av personer, vilka syssla med radioexperiment, huvudsakligen medelst korta vågor.

§ 2.

Föreningens medlemmar indelas i ordinarie och korresponderande. Ordinarie medlemskap kan vinnas av varje svensk medborgare, som innehar sändarelicens. Dessutom kan styrelsen bevilja ordinarie medlemskap även åt andra svenska medborgare, som därom göra anhållan stödd av skriftlig rekommendation från två medlemmar samt i egenskap av korresponderande medlemmar, jämväl åt utländska medborgare.

Till hedersledamot må styrelsen kalla person, som på utmärkt sätt gjort sig förtjänt om Föreningen eller dess syften. Hedersmedlem är befriad från årsavgift.

§ 3.

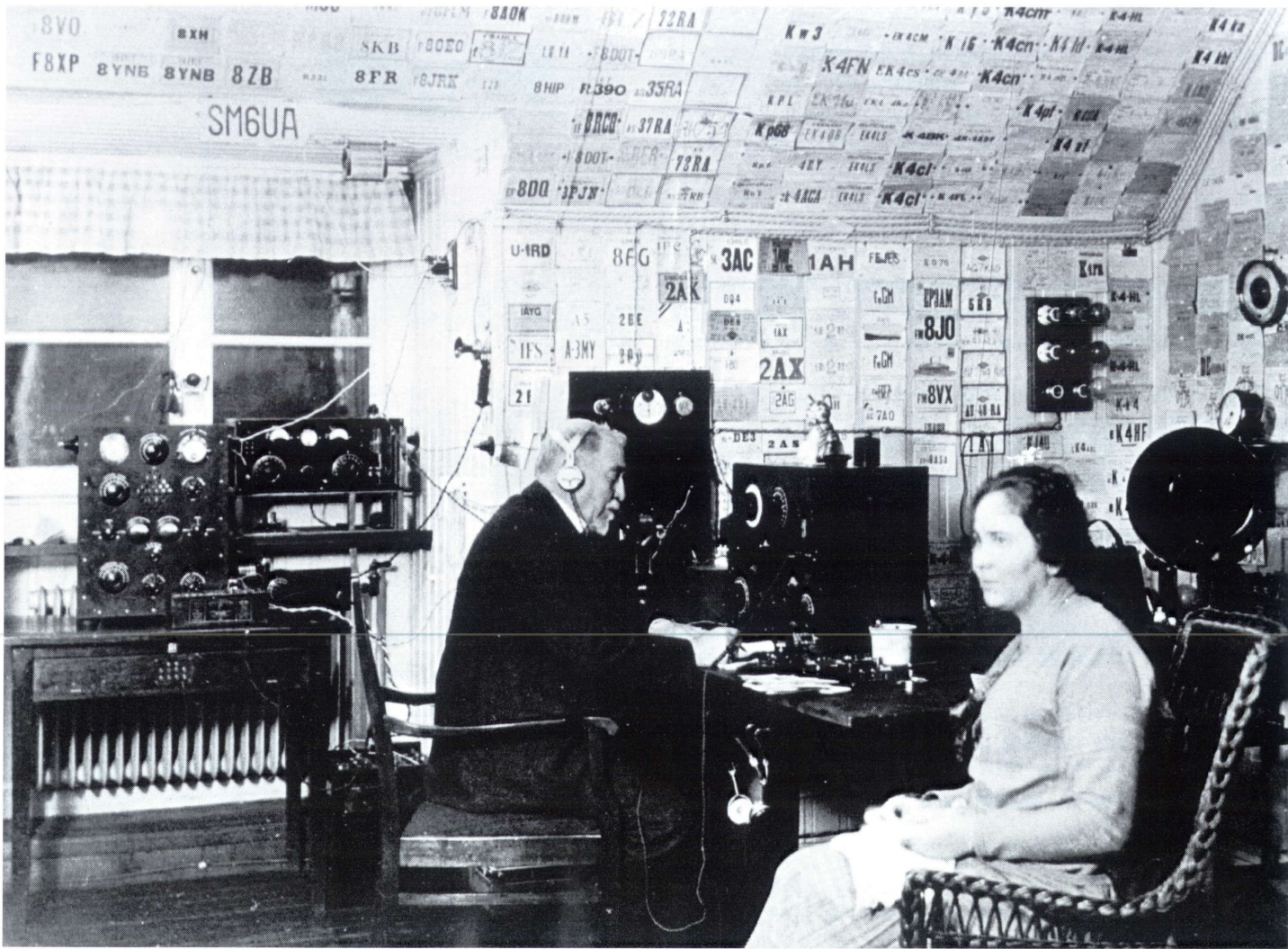
Föreningens mål är att genom systematiska sändnings- och lyssningsförsök samla erfarenheter och underställa dessa av styrelsen utsedda experters utredningar. Medlem är på anmodan skyldig meddela vid av Föreningen anordnade försök gjorda rön till styrelsen. Medlem måste vid sändningsförsök ovillkorligen arbeta med vederbörligen licensierad anläggning. Föreningen kan, om så anses önskvärt, träda i förbindelse med andra föreningar av liknande art.

§ 4.

Föreningens administration och förvaltning av dess medel handhaves av en styrelse bestående av: ordförande, vice ordförande, sekreterare, skattmästare samt teknisk sekreterare. Styrelsen utses för ett arbetsår i sänder, vilket räknas från 1 september . . .

Utdrag ur SSAs stadgar publicerade 1929.

SÄNDANDE. MEDLEMMAR: ZV, ZR, ZQ, Z0, ZF, ZJ, ZI, ZE, ZB, VZ, YY, YU, YR, YL, YK, YI, YG, YF, YD, YC, XV, XR, XN, XK, XG, VZ, WV, WR, WL, WG, WB ; VX, VU, VT, VS, VO, VE, VD, VL; UV, UT, US, UR, UO, UJ, UI, UF, UE, UD, UA ; TX, TT, TQ, TO, 'IN, TM, TF, TD, TC, TB ; SV, ST, SS, SG, RY, RW, RV, RT, RP, RL, RH, RF. (Anropen enligt Telegrafverkets förteckning av den 1/6 1929.)

Apotekare SM6UA John Fr. Karlsson i Göteborg var en av pionjerna inom svensk amatörradio. UA överlämnade senare en silverpokal - ett ständigt vandringspris i "UA-testen". Foto från början av 1930-talet.

Käkbrinken 13, Stockholm
"1925 Ett fyrtiotal radio-
intresserade i Stockholm bildar
föreningen Sveriges
Sändareamatörer, SSA.
Föreningen förmedlar qsl-kort
och söker tillvarataga
sändareintressena i den mån det
är möjligt samt utsänder cirkulär
om utländska försök m. m.

SSA (qsl-byrå,

står till medlemmarnas disposition utan kostnad för förmedlandet av qsl-kort till stationer med icke känt Qra, ävenså vidare befordras kort anlända från utländska stationer och andra qsl-byråer. För att emellertid icke byråns portoanslag alltför mycket skall betungas, vilja vi påpeka, att kort till stationer med känt adress böra expedieras direkt. För SM-stationer som icke ännu äro anslutna till SSA ombesörjer byrån förmedling endast mot att frankerat och påskrivet kuvert insändes jämte en avgift av 50 öre.

Här följer förteckning över å qsl-byråns kvarliggande kort vilka översändas till vederbörande i enlighet med ovanstående villkor eller så snart medlemsavgift i SSA inbetalts.
ZY 20, ZR, ZN 2, ZM 2, YY, XV 10, XT 4, WZ 3, WX 2, WT 2, WS 5, WR 43, WD 21, WJ, WF 4, VS 2, VM 10, VG 10, VE US 22, UR, UC, UM, UH, TX, TM 43, SV, SM, SK, SH 4, RW, RK 5.

Antalet är angivet, där det överstiger 1.

QSL-hantering har alltid varit en viktig funktion inom SSA.

Notisen här ovanför är hämtad från den första stencilerade utgåvan av QTC (nr 1 1927).

På förekommen anledning får Telegrafstyrelsen meddela, att sändning från amatöranläggning får äga rum endast under förutsättning, att rundradiolyssning — såväl svensk som utländsk mottagning — icke på något sätt störes därav.

Dessutom får Styrelsen, likaledes på förekommen anledning, tillhålla innehavare av dylik anläggning att vid sändning endast använda de för amatörer upplåtta frekvenserna. Dessa äro för närvarande:

3500— 4000 ke/s	(85,71 — 75,00 m)
7000— 7300	> (42,86 — 41,10 >)
14000—14400	> (21,43 — 20,83 >)
28000—30000	> (10,71 — 10,00 >)
56000—60000	> (5,357 — 5,00 >).

Från och med den 1 september 1939 komma vågbanden enligt beslut av radiokonferensen i Kairo år 1938 att ändras på följande sätt, nämligen:

3500— 3635 ke/s	(85,71 — 82,53 m)
3685— 3950	> (81,41 — 75,95 >)
7000— 7300	> (42,86 — 41,10 >)
14000—14400	> (21,43 — 20,83 >)
28000—30000	> (10,71 — 10,00 >)
56000—58500	> (5,357— 5,128 >)*)
58500—60000	> (5,128— 5,00 >).

Den som bryter mot ovan lämnade föreskrifter riskerar att få sitt tillstånd att innehava och nyttja radioanläggning återkallat. *) Endast tillä vidare.

(Forts 1925) SMZS, Torsten Elmqvist, är den första svenska sändaramatör som lyckas med en förbindelse över Atlanten på 80 meter. Sverige blir fjärde land i världen att dela ut en signal till en kvinnlig sändaramatör nämligen signalen SMTA, till fru Marianne Kreuger.

Ett försök görs att bilda en skandinavisk amatörförening SRRL (Scandinavian Radio Relay League) med amerikanska ARRL som förebild.

Man ska bli kunna sända och ta emot med en hastighet av 10 ord/minut.

Reguljära rundradiosändningar i Sverige från "Radiotjänst" startar i januari.

Antalet länder som är medlemmar i IARU (International Amateur Radio Union) är 25.

1926 SSA har 24 medlemmar. Årsmöte hålls i Stockholm.

1927 Medlemstidskriften QTC kommer ut med sina två första nummer.

Radiokonferens i Washington "WARC 1927", där IARU och ARRL, företräder amatörerna. Här beslutas om frekvenserna för amatörband och kravet på telegrafikunnighet. Konferensen erkänner därmed också amatörradion som sådan. De frekvenser som amatörerna tilldelats är 1500-2000, 3500- 4000, 7000-8000, 14000-16000, 56000-64000 kHz.

Motalasändaren tas i bruk. Dess antennmaster är 120 meter höga och stationen hör till de starkaste i Europa.

1928 Antal medlemmar är 105. Lyssnarmedlemmar tilldelas ett medlemsnummer föregånget av SM. SMRT, Th Sjöstrand, Växjö, komponerar SSAs medlemsmärke. Ersättningen är en krona. Distriktsindelning föreslås i Sverige med prefixen SA-SG för de olika distrikten. I december fastställs distrikten att omfatta två latitudgrader med numreringen 1 till 7 från norr till söder.

1929 Antal medlemmar 127, varav 72 sändande. Tidskriften Populär Radio startas i Stockholm som organ för Stockholms Radioklubb men även QTC finns med som "bifogade sidor".

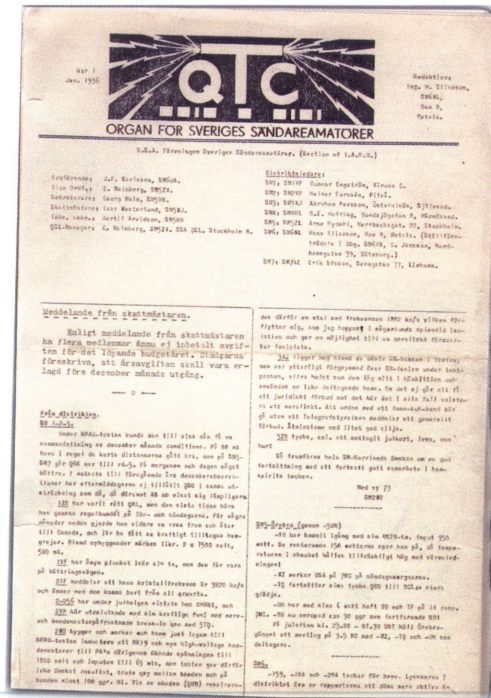
Prov för amatörlicens föreskrivs och 50-takt erfordras. Bildtelegrafförbindelse öppnas mellan Köpenhamn och Stockholm.

1930 SM6WL, Hans Eliaeson, erövrar WAC-diplomet (Worked All Continents) på 10-metersbandet som förste svensk. TV enligt Carey's metod visas i Stockholm. SSA inför nyorganisation med distriktsledare på förslag från SM7RV, Sture Malmberg, Falkenberg. SSA blir medlem av IARU den 15 september.

1931 QTC utkommer med sex nummer - även nu i samarbete med tidskriften "Radio & Grammofon". I december blir QTC SSAs officiella publikation.

1932 Antal medlemmar 156. SM5WA, Olof Lagercrantz, deltar som telegrafist i en polarexpedition till Spetsbergen.

1933 Antal medlemmar 124 och årsavgift 10 kr. WAC-certifikaten ombesörjs hädanefter av de olika amatörföreningarna inom IARU.

1936 kommer QTC ut med 9 nummer, varav det första i stencil. Upplagan är ca 300 exemplar. SSA instiftar ett medlemsdiplom under detta år.

Tidstypisk bild från slutet av 1920-talet

Träning.
SSA kommer i framtiden att tillhandahålla grammofonskivor med inspelade telegrafitexter för morseträning. Skivorna, som endast erhållas på beställning, inspelas efter beställarens önskan i code eller klartext på olika språk. Vi rekommendera dock code, enär med hänsyn till utrymmet innehållet i så fall blir större och risken mindre, att texten så småningom läres utantill.
Skivorna beställas pr postgiro hos skattmästaren med angivande å postgirokuponen av önskad textart och takt.

Inom SSA har det alltid funnits ambitionen att ta fram lämpligt utbildningsmaterial för telegrafträning. December 1933 fanns denna notis i QTC där grammofonskivor för morseträning presenterades.

1934 Antal medlemmar 164, varav 100 med sändarlicens. Problem med piratsändningar på amatörbanden.

Sveriges Kortvågsklubb bildas, men läggs ner efter knappt ett år. I maj avlider SSAs ordförande Bruno Rolf.

SM5UR Folke Berg avlider. Till hans minne skänks en silverpjäs "Folke Bergs minne" till SSA. "Priset skall alltid ingå i föreningens ägo och skall namnet å den föreningsmedlem som vid dennas en gång om året återkommande ordinarie telegraferingstävlingen uppnår högsta betyg i välsändning, jämte året ingraveras å priset".

1936 Antal medlemmar 247. Årsavgift 10 kr. Radioutställning på PUB i Stockholm. SSA deltar med amatörsändarstation. SSA instiftar ett medlemsdiplom. Det populära radioröret 6L6 börjar finnas i hamlitteraturen.

1937 SM6UA fyller 70 år den 17/4. SSA överlämnar en silverpokal som sedan blir ett ständigt vandringspris i "UA-testen".

1938 Antal medlemmar 391. Årsmöte i Stockholm. QTC kommer ut med nio nummer. En konstruktionstävling ger ett insändarbidrag. Första exemplaret av SSAs jetong tilldelas SM6UA.

Vid en konferens i Kairo införs regionindelning: Europa Region 1 och en övrig, Region 2.

1939 Genom beslut vid Kairokonferensen slopas 160 meter för svenska amatörer. Kriget bryter ut. 2 september stoppas alla amatörsändare och utrustning skall deponeras hos polismakten. 20 kW FM-sändare startas i USA.

SM2WB berättar i QTC om hur han deltagit i rävjakt på EDRs sommarläger på Bornholm.

1940 Antal medlemmar i SSA är 105. Årsavgift 4 kr. Årsmöte i Stockholm. QTC kommer bara ut med ett nummer detta år. Föreningen anslår 100 kronor till neutralitetsvakten. Föreningen och QTC läggs i malpåse.

1941-1945 Medlemsavgiften är 4 kronor för hela perioden. Sändare som inte är i militärtjänst måste lämnas in till telegraf eller polismyndighet för förvaring. Amatörerna inkallas i en del fall tillsammans med sina sändare. En mottagningslicens kostar 10 kronor. Superheterodynmoduleringen gör sitt intåg.

1941 uppnås den 1,5 miljonte radiolicensen i Sverige.

Innehavaren av licens nr 1, ingenjör Gösta Fant, som haft licens sedan 9 mars 1923, deltar i det högtidliga överlämnandet till 11-åriga Åke Svensson i Munkarp.

Beräkningsmaskinen ENIAC konstrueras i USA. Den har 18000 radiorör, 1500 reläer och väger 30 ton, men kan bara lagra 80 tecken!

1944 Forsöksändningar på FM startas i Stockholm från Mosebacke.

1945 En kallelse sker från SSA om återupptagande av föreningsverksamheten efter kriget. Antal medlemmar 672. Årsavgift 10 kr. Årsmöte i Stockholm. QTC kommer ut som en del i tidningen Populär Radio under åtta nummer. Fred i Europa. Den 14 april återupptar SSA sin föreningsverksamhet. Arthur J Clark beskriver koncept med satelliter i geostationär bana.

INSÄNDARE.

En lokalfråga.

SSA behöver ett huvudkvarter samt en samlingslokal i Stockholm. Under årsmötet diskuterades denna fråga och styrelsen lovade försöka ordna saken. Detta löfte har ännu ej infriats.

Varje torsdag ha vi i Stockholm meeting på ett kafé. Man kan ej vistas där utan förtäring, som väl uppgår till en kostnad av omkring en krona. Är det då ej bättre att vi alla i Stockholm och ev. i landsorten betala en särskild avgift i och för anskaffandet av lokal lämplig som huvudkvarter och för meetings? Det nuvarande förhållandet är olidligt. En kafélokal är ej det ringaste representativ då t. ex. en utländsk ham kommer på besök. Den är ej lämplig för föredrag eller diskussioner. Den lämpar sig ej heller för morseträning.

En insamlingslista utsändes förra året på vilken det var meningen att var ham i Stockholm skulle teckna ett bidrag. Men resultatet var minst sagt sorgligt.

En snar lösning av lokalfrågan måste komma till stånd.
SM5OH.

Lokalfrågan var ett bekymmer för SSA ... QTC nr 3 1939

SANN HISTORIA.

SM7UM är, som väl alla veta, förutom världs-bekant sändareamatör även d:o pistolskytt. Sin skicklighet i denna svåra konst fick han användning för en gång vid uppsättandet av en av de många antennerna. Antenttråden råkade nämligen fastna i en gren i ett högt träd, och det hela såg ett slag rätt hopplöst ut. —MU gick emellertid efter pistolen och efter ett par skott föll grenen till marken och antennen var fri.

*Pistol kan vara praktiskt att ha tillgång till! QTC nr 5 1939.
(Redan på den tiden förekom korrekturfel i QTC...)*

Stilleståndsdagen.

REF brukar varje år uppmana alla världens amatörer att högtidlighålla minnet av vapenstilleståndsdagen den 11 november 1918 genom att iakttaga en minuts tystnad precis kl. 1100 GMT. All sändning bör då avstanna men bärvågen antingen det nu gäller CW- eller fonetx's skall vara på utvisande amatörernas tysta närvaro i etern.

Ur QTC 1935 nr 8 - Jubileumsnummer 1925-1935

QTC 1939 Nr 6

Q R T

Sedan krig utbrutit mellan främmande makter och Sverige på grund därav förklarar sig neutralt, får Telegrafstyrelsen med stöd av "Villkor för rätt att utföra och nyttja radioanläggning" punkt 9) meddela, att svenska amatörstationer icke längre få nyttjas för något slag av sändning. Stockholm den 2 september 1939.

Kungl. Telegrafstyrelsen.

1946 Nya fordringar för sändaramatörlicens: A, B och C. Telegraferingskrav är för A 80, B 60 och C 40 tecken per minut. Dessutom krav på kunskap om teknik, reglementen och föreskrifter. Sändningsförbudet som varat under kriget upphävs den 11 mars (utom för 40-meters bandet). Deponerade sändare återfås. En ny distriktsindelning införs som i stort sett följer miloindelningen.

1947 Antal medlemmar i SSA är 1200. Den första treställiga signalen delas ut. Licensavgiften för amatörer är 20 kronor. Surplussmottagare BC 312 och BC 348 gör sitt intåg. Amerikanska försök med smalbands-FM på 80 och 20 m-bandet. Principbeslut om 15 meter som amatörband och att 6 meter kan få användas efter särskild framställning. Amatörläger på Gottskär och Frösön. WARC 47 i Atlantic City.

1948 Prefixet SL tillkommer. Första rävjakten genomförs i Västerås efter förebild från Danmark av dåvarande VRK-ordföranden SM5KH, Gustaf Bech. Smalbands FM får användas. Man börjar experimentera med SSB. Transistorn konstrueras av William Shockley, John Bardeen och Walter Brattain och presenteras i QTC.

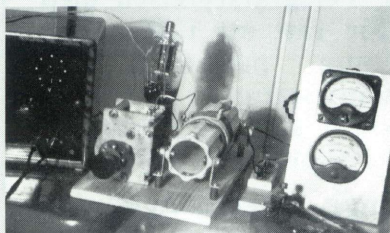
1949 Tvåmetersbandet öppnas för amatörtrafik i Sverige. Samtidigt stängs 5-meters bandet. Ytskiktstransistorn konstrueras. SSA inrättar ett kansli och får en heltidsanställd kanslist.

1950 SSA firar 25-årsjubileum genom att tillsammans med Stockholms Tidningen arrangera en amatörradioutställning på Tekniska museet kallad "På kortvåg". Invigningen förrättas av grevinnan Estelle Bernadotte. Tidningen Hobby Folk har en artikel om rävjakt i Västerås samt ett schema på en rävsax. Diplomet WASM (Worked All SM) introduceras av SSA. Internationell amatörförkonferens i Paris. Region 1-organisationen skapas efter svenskt förslag. Radio Free Europe startar sina sändningar. På Liseberg i Göteborg sker svensk premiär för television.

1951 Antal medlemmar 1889. Årsavgift 20 kr. SM7BE tar europarekordet på 144 MHz.

1952 FRO och SSA separerar och bildar två fristående organisationer. För första gången i Sverige hålls SM i rävjakt i Västerås. Fälttransistorn utvecklad. W2ZXM, Kurt Carlsen, blir världskänd då han som kapten försöker rädda sitt fartyg "Flying Enterprise".

1953 W3GKP/W4AO lyckas studsas sina radiosignaler mot månen. Amatörerna får tillträde till 21 MHz men förlorar 6-metersbandet. Försök med kommunikation via meteorspår. SSA disciplinnämnd inrättas. IARU Region 1 sammanträder i Lausanne. C-amatörerna får börja köra på 7035-7050 kHz. SM5IQ beskriver "Folksaxen" i QTC under mottot "En rävsax i varje hem". SM7HZ och SM6SA bygger de första SSB-sändarna i Sverige.

Min första sändare 1953. Hembygge av SM5XW i enklaste form på en träskiva. Men ändå alla världsdelar på CW! QTH't var Fagersta, exakt på 60:de breddgraden. Görän SM5XW

SMOPJ skildrat i QTC - (Utdrag ur QTC 93/10 sid 33)

Vid krigsbörjan drogs mitt sändningstillstånd in

I september år 1939 kontaktades jag av försvarsstabens med förfrågan om intresse och beredskap att ställa min radioutrustning till försvarets förfogande. Jag blev uppkallad till försvarsstabens på Östermalm Stockholm. En kapten, Wilson tror jag att han hette, förhörde sig om mina grejor. Resultatet blev att hela min station med Rx, Tx 200 W, antenn 40 meter Zepp och QTH, rekvirerades av Kronan.

I mars 1940 blev jag inkallad till S1 vid Frösunda. Här fanns också 30 andra sändaramatörer.

Praktiskt taget all vår tid ägnades åt telegrafutövning. Vårt CW-alfabet omfattade drygt 35 tecken med é, ñ, ch, ü och en mängd skiljetecken. Orsaken var att dessa tecken ingick i språk som vi skulle spana på. Målet var att vi skulle komma upp i 110-120-takt.

Jag glömmer inte hur jag och SM5YT natten till den 9:e april 1940 följde och skrev ner vad som pågick under den tyska invasionen av Danmark och Norge.

Vi arbetade i grupper om cirka sex man. Var och en hade en Hammarlund Super Pro, en National NC 120X, en AGA och en Hellskrivare.

SMOPJ Stig M Eriksson.

SM5SM Arne Eriksson var StationsMästare på Dagarns station på järnvägen mot Örebro, så signalen passade honom utmärkt.

"Här gjorde vi radiointresserade i Fagersta med omnejd våra första lärospån i slutet av 40-talet".

Bilden är tagen av VLT år 1948. (SM5XW Görän)

Sändning från annat distrikt

Med ändring av tidigare föreskrifter betr. distriktssiffran vid tillfällig sändning från annat distrikt har Telegrafstyrelsen nu medgivit att den egna distriktssiffran får bibehållas men att efter signalen det nya distriktet skall angivas medelst snedstreck och siffra. Ändringen träder omedelbart i kraft. Telegrafstyrelsens skrivelse i saken publiceras i QTC nr 8. Observera att varje ändring i QTH som förut skall meddelas Telegrafstyrelsen. Sänder således SM5ZB (Linköping) vid sin semestervistelse i Varberg i sommar, blir hans call SM5ZB/6.

SSA föreslog denna ändring för att bättre kontroll skulle erhållas över ev. tjuvsändare. Dessutom förenklas QSL-sorteringen avsevärt.

Sekr.

QTC juli 1949

Fagersta Radioklubb, förmodligen det första fotot av medlemmarna i den då icke formellt bildade klubben. Det är nyinflyttade Folke Nordlund SM5YP som öser ur sin stora kunnskapskälla om antenner. Görän SM5XW längst t v. Sittande framför "magistern" är Sven SM5HSL och mitt emot honom Hans SM6AVD.

Fotot är taget av VLT 1949. (SM5XW Görän)

Åstölägret inställdes

Årets Åstölägar måste p. g. a. paratyfusedemien inställas. Så här lyder brevet från —WB:

Dr OM's.

Detta brev är en jobbspost!

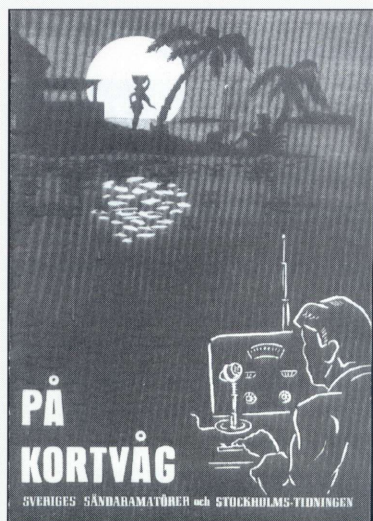
Vi har, efter konferens med provinsialläkaren i Stavreviken (till vilket Åstön hör) beslutat att, på dennes rekommendation, avlysa årets Åstölägar på grund av den rådande paratyfusedemien. Det är med verkligt beklagande vi gör det, men vi har icke vågat ta på oss ansvaret av att genomföra lägret under dessa förhållanden, då bl. a. c:a 50 barn äro anmälda. Ej heller är det möjligt att flytta fram lägret till en senare tidpunkt. Det är bara att hoppas att edra semesterplaner inte förtryckas allt för mycket genom åtgärden. Samtidigt hoppas vi på bättre tur nästa år.

Gävle den 3/7 1953.

Med 73
SM3WB

P.S. Vill någon »som minne» ha årets lägervimpel, så kan sådan erhållas till ett pris av 1:25 som kan insändas i frimärken.

Det traditionella Åstölägret var en aktivitet som pågått i många år, men måste ställas in sommaren 1953.

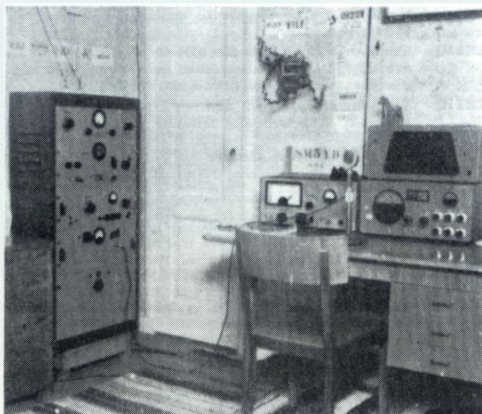
1950 SSA 25-års- jubileum

SSA 25-årsjubileum firades den 18-26 februari 1950 med en amatörradio-utställning på Tekniska museet kallad "På kortvåg" som gjordes i samarbete med Stockholms Tidningen. Tre hela utställningssalar användes

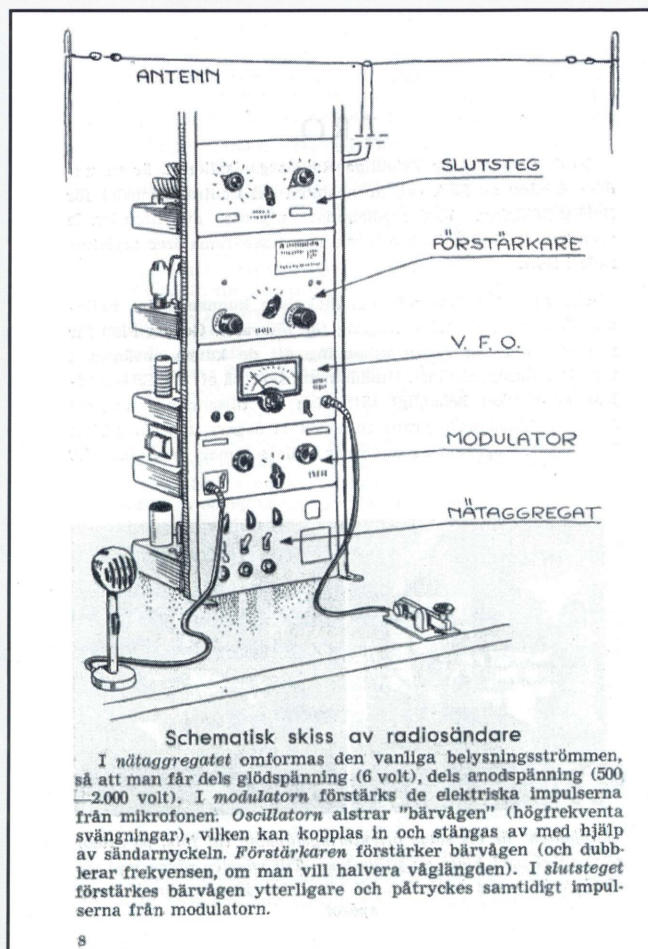
och ca 16 stationer visades. Bland annat en station för amatörradiotelevision.

En rävsax visades också med beskrivningen: "Rävjakter har under de två senaste åren blivit mycket populära . . .".

Invigningen av utställningen var högtidlig och förrättades av grevinnan Estelle Bernadotte.

"Modern station, SM5YD, i trevligt utförande".

En sida i utställningskatalogen.

SM5WL Hans Eliaeson vid sin amatörradiostation. Foto från ca 1950. SM5WL Hans var känd för att ha en förstklassig utrustning och med en trafik som var ett föredöme. Hans Eliaeson var under 25 år redaktör för QTC. Efter hans död instiftades en minnesfond som bär hans namn. Han hade radiokontakt med alla världsdelar och erövrade därmed WAC-diplomet (Worked all Continents) på 10-metersbandet som förste svensk.

1954 För första gången hålls årsmöte utanför Stockholm, nämligen i Göteborg. 77 närvarande medlemmar finns vid årsmötet, men rekord för antalet fullmakter: 316 stycken. QTC utkommer med tolv nummer detta år.

Lokala byråer för QSL-sortering upprättas i distrikten.

1955 Antal medlemmar 1700. Den mångårige QTC-redaktören SM5WL avlider och SM5WL-fonden stiftas till hans minne. Sällskapet OTC, Svenska Old Timers Club, bildas. Första svenska QSO med användande av FSK (Frequency Shift Keying). Konstruktioner med tryckta kretsar blir allt vanligare.

1956 Antal medlemmar i SSA är 1555. Amatörer börjar få TVI problem.

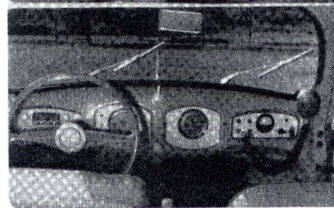
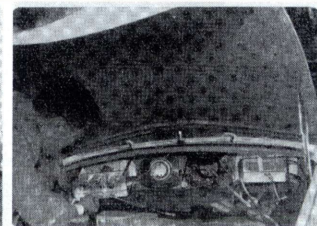
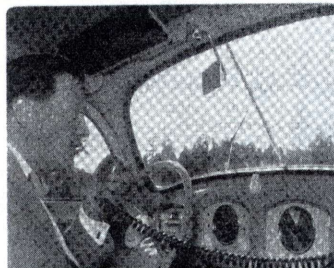
1957 Sändaramatörerna får använda 50 MHz-bandet under det geofysiska året. Motion om nedläggning av QTC avslås. Sputnik-1 sänds upp. Den sände en serie beep på 20.005 MHz. I november sänds den 508,3 kg tunga satelliten "stora Sputnik" upp med hunden Laika. Den sänder på 7,5 och 15,2 meter från 1500 km höjd. SAS premiärflyger över nordpolen.

1958 Danska Radio Mercur startar sina sändningar från fartyget Cheetah utanför Saltholmen i Öresund. Senare startas även sändningar från Skånes Radio Mercur.

Göteborgs rådhusrätt dömer en pensionär att vid 500 kr vite ta ned sin TV-antenn som sitter monterad på fönsterkarmen.

1959 Försök med amatör-television börjar i Hässleholm. ITU möte i Geneve, "WARC 59", där man ser över hela radioreglementet och planerar radiofrekvensernas användning för de kommande 20 åren. Konferensen pågår i fyra månader. Ny "B:53" utkommer. 40-meters bandet minskas med 50 kHz. Fristaten Morokulien bildas.

År 1953: 2 m mobil från Volkswagen

"Med denna station har jag haft förbindelse upp till 20 km med QSA 5 och S5-signaler.

Jag blev tvungen att identifiera mig som mobile station genom att slå CQ på signalhornet, annars blev jag ej trodd".

QTC 1953 SM5BL.

QTC n4 1955: SM5KG, -BL, -TF och -OH.

Den nya organisationen anser kommittén bör införas så snart som möjligt och föreslår därför följande åtgärder:

- 1) Fast sekretariat med central QSL-byrå organiseras fr.o.m. 1/3 1949.
- 2) Informationstjänsten ordnas och ombudsmän utses enligt de linjer som skissrats ovan, snarast efter årsmötet 1949.
- 3) Styrelse- och dl-val genomföres enligt förslaget redan till årsmötet 1950 trots att erforderliga stadgeändringar icke kunna fastställas dessförinnan.
- 4) Omorganisationskommittén erhåller i uppdrag att fortsätta sitt arbete med att uppgöra detaljerade organisationsplaner med förslag till stadgeändringar etc.
- 5) Den nya organisationen genomföres till en början på prov för att man skall kunna samla erfarenheter före ett slutgiltigt fastställande.

Inom kommittén föreligger två reservationer ifråga om utformningen av vissa detaljer. Sälunda önskar SM5ZP, att distriktsorganisationen skall ersättas med en indelning, som ansluter sig till landskapen, och SM6ID önskar, att QSL-distributionen skall decentraliseras på distrikten, därest den föreslagna centrala QSL-byrån icke skulle visa sig fungera tillfredsställande.

Januari 1949 publiceras styrelsens förslag till ny organisation. En av reservanterna ville ha distrikten enligt landskapens indelning.

82 Föreningen Sveriges St

ÅRSavgiften

är
kronor 15

och skall enligt stadgarna betalas före mars månads utgång.

Du, som ej betalt, sätt in din tribut på postgiro 522 77

så får Du QTC m. n. även i fortsättningen!

och
ter-
tvt
kan
träs
spol-
man
söpe
Jag

där

is
tar
indl
Spe-
der

I QTC april 1949 var denna annons införd 2 gånger - tecken på vad . . .

1960 Antal medlemmar 1860. W1BU och W6HB kör första tvåvägs månstuds-QSO. Detta görs på 1296 MHz.

Den 5000:e svenska licensen delas ut. SSA kansli flyttar till Jönåkersvägen 12 i Enskede.

Region 1 konferens i Folkstone.

SM5YL Sylvia Fabiansson, som arbetar som kanslist hos SSA, lämnar sin tjänst på kansliet efter elva års anställning i föreningen.

1961 Medborgarbandet 26,958 till 27,282 släpps fritt.

Antalet amatörer uppskattas till 300000 i hela världen, varav ca 200 000 i USA.

När jag så här efteråt försöker sammanfatta intrycken från 1953 års Region I-konferens i Lausanne blir mitt främsta intryck minnet av ett synnerligen effektivt arbete med resultat, vilka komma att bli av avgörande betydelse för den framtida amatörverksamheten. Men samtidigt kan jag icke frigöra mig från ett bestämt intryck av det allvarliga hot, som vilar över vår framtid. Skall detta kunna avväjas fordras från alla amatörer en omedelbar kraftinsats för den gemensamma saken utan nationella eller lokalpatriotiska sidoblickar. Skall amatörverksamheten kunna fortgå ostörd måste vi alla vara beredda att bära vår del av den börda, som försvaret av våra rättigheter fordrar.

Per-Anders Kinnman, SM5ZD

ITU-konferensen Region I hölls i Lausanne i Frankrike 1953. SSAs ordförande sammanfattade konferensen i QTC med ord som är lika aktuella idag!

SM5ZD var president i IARU Region 1 under åren 1953-1972, den mest betydelsefulla post som en SSA-medlem hittills innehaft inom amatöradien.

Ett glädjande budskap

Den 15 december mottog SSA från Telegrafstyrelsen en skrivelse, som bekräftade att vi får använda 21 Mc-bandet för cw och foni fr. o. m. den 1 januari 1953. Denna skrivelse återgives här i oavstämrad form.

QTC 1953.

Amatörerna får tillträde till 21 MHz men förlorar 6-metersbandet.

Rävjägare!

"Geloso" VFO-

Nu är det dags igen att »slipa» rävsaxen. Ännu har inte någon bättre konstruktion sett dagens ljus än den kända »FOLKSAXEN».

För det lilla fåtal, som ännu inte lagt sig till med denna förnämliga amatörkonstruktion, ha vi nöjet meddela, att vi fortfarande givetvis lagerför samtliga detaljer.

Priset är liksom tidigare:

Komplett byggsats (alla komponenter, rör m. m.) 47:50

Lackerad och borrarad låda, borrar chassi, ram och batterilåda 25:—

Batterisats (2 st. 1,5 V, 1 st. 67,5 V) 11:—

Tillsammans kr. 83:50

Denna VFO (clapposc.) täcker 10—15—20—40- samt 80-metersbanden och levereras monterad, trimmad samt komplett med en trevlig kalibrerad skala. VFO:n lämnar tillräcklig effekt för att driva t. ex.: 2 st. 807:or, 1 st. 813 el. (1 st. Q83/300 500-watt — se SM5IF notis i QTC nr 9 1953).

Geloso VFO levereras komplett med skala men exkl. rör till ett amatörettoppris av kronor 90:—.

ALLT MELLAN ANTENN OCH JORD

ELFA RADIO- & TELEVISION AB.

Holländargatan 9 A
STOCKHOLM
Postgiro 25 12 15

Telefon 20 78 14
20 78 15
20 78 18

Annons ur QTC 1955. Byggsats till "Folksaxen" som går under mottot "En rävsax i varje hem".

Amatörsatelliten Oscar I, som finns på frekvensen 144,983 MHz, sänds upp.

Radio Nord startar sina sändningar på 602 kHz från fartyget Bon Jour utanför Stockholms skärgård.

Astronauten UA1LO Jurij Gagarin, den första amatör "in space" via VOSTOK. Dala Storsund-lägret hålls för första gången.

WARC 61 gällande FM och TV hålls i Stockholm.

SSA uppmanar amatörerna till att "Sälja" amatörradio vid TVI-diskussioner och tidningen Radio och Television uppmärksammar detta med en artikel om TV-störningar från amatörsändare och SM5CR har i samma tidning en artikel om hur man bygger ett TVI-filter.

1962 Antal medlemmar är 2275. Örebro Sändareamatörer, ÖSA, startar fyren SM4UKV i Grängesberg, men den måste snart stängas då den ger TVI-störningar på kanal 2 i området. MARC ordnar för första gången ett amatör-läger i Yddinge. Radio Syd startar sändningar på UKV. I augusti träder piratradio-lagen i kraft och Radio Nord och Radio Mercur slutar sända. Ny långvågssändare invigs i Orlunda i närheten av Motala.

1963 SM7IARU får användas som stationssignal. SSA-bulletinen "Bullen" sänds för första gången på telefoni från SM5SSA.

"Black Peter", Sveriges mest avancerade svartsändare, tas fast. WARC-konferens med rymdfrågor som huvudtema.

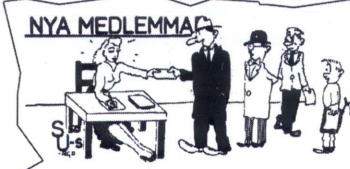
1964 Antal medlemmar 2452. Årsavgift 30 kr. Årsmöte i Örebro på Stora Hotellet med 99 medlemmar närvarande och 319 fullmakter representerade. QTC kommer ut med tolv nummer och får färg på omslaget. Rävjakts-SM i Eksjö. W6DNG och OH1NL kör första tvåvägs månstuds-QSO på 144 MHz. ARRL fyller 50 år. Intensiv tysk och engelsk forskning på kommunikation via norrskensspridning. EYs transceiverkonstruktion med sex rör presenteras i QTC. Den blir ett av Sveriges mest populära hembyggen. SSAs disciplinnämnd avskaffas. Svenska radioamatörer får ett två timmars önskeprogram i P2 på luciadagen med SM5SRT som master. Satelliten Telstar möjliggör transatlantisk television.

1965 Årsmöte i Stockholm på Tekniska Museet med 122 närvarande och 316 fullmakter. QTC kommer ut med tolv nummer. Teleprintertrafik (RTTY) startar. ITU fyller 100 år. Oscar III och Oscar IV upp. SM5BZR rävsax - en transistorkonstruktion - prisbelönat som bästa tekniska bidrag till QTC.

1966 Rävjakts-SM i Stockholm. RTTY-trafik blir alltmer populärt. Prefixet SM0 införs för A- och B-län. Extra medlemmöte hålls i Stockholm för att diskutera styrelsens sätt att hantera prefixfrågan. IARU Region-konferens i Opatija, Jugoslavien.

1967 Fyren SK4UK sätts upp av ÖSA (Örebro Sändare Amatörer) i Grythyttan. Fyren är i grunden uppbyggd av en gammal radiolänkstation för VHF, som bl a varit förvaringsplats för ÖSAs klubbkaffe. Efter några år flyttas den till Gotland och byter signal till SK1VHF. En ny fyr (SK4MPI), som Max Plank Institute sponsrat, sätts senare upp i trakten av Falun. ARRL, Awardkommitté, anser att W9WNV Dr. Miller har äventyrat amatörradios anseende hos Förenta staternas myndigheter och hos utländska regeringar och upphäver hans medlemskap i DX Century Club (DXCC). Dr. Miller har använt oauktorerade signaler och andra fuskmetoder.

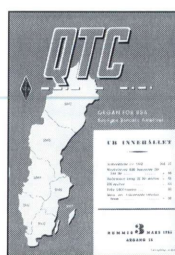
NYA MEDLEMMAR

Per den 20 april 1955.

SM5GM Göransson, Olov, Sveavägen 12 B, Kungälv.
 SM5GY Forsberg, Erik, Sköntorpavägen 96, Johannes-höv.
 SM5NA Nilsson, Reinhold, Lidnerplan 14/2, Stilm K.
 SM5OD Björnert, Rolf, Bergsgatan 8, Enköping 1.
 SM5RO Johansson, Sten, Sjöbjörnsvägen 1/3, Stock-holms Sv.
 SM2UD Boström, Kjell, Östra Kyrkogatan 28, Umeå.
 SM6ASD Stjernberg, Bo, Sågepångsgatan 21, Götterborg Ö.
 SM5AQJ Gunnar, Kristér, Svartbäcksgatan 7, Uppsala.
 SM2AEM Olsson, Sisten, Skolan, Övre Sköpper.
 SM6AHN Lindöv, Odd, Brogatan, Oskarström.
 SM3AWP Holmgren, Bo, Box 21, Sandviken.
 SM3BRJ Sundin, Ture, Box 161, Frånö.
 SM2BFJ Friman, Ivar Nipvallavägen 12, Sollefteå.
 SM5BLQ Wählin, Lars Erik, Eggegrundsvägen 14, Ju-hanneshöv.
 SM7BWV Pettersson, Curt, Erik Dahlbergsvägen 36, Karlshamn.
 SM5-2574 Kindstedt, Evert, Diskusvägen 18, Enskede.
 SM2-2708 Bölin, Oskar, Box 820, Sollefteå.
 SM5-2709 Carlsson, Lennart, Fredagsvägen 34 nb, Enskede.
 SM7-2760 Borg, Carl-Göran, Repelargargatan 3 a, Eksjö.
 SM5-2761 Wikström, Jan, Häradsvägen 26, Stuveta.
 SM5-2762 Bergqvist, Jan-Olof, Norra Storgatan 14, Eksjö.
 SM7-2763 Wanblad, John-Ivar, Jönköpingsvägen 28, Vaggeryd.

1955 Antal medlemmar i SSA var 1700 totalt. Den 20 april: 22 nya medlemmar.

I QTC nr 1 1949 presenterades artikeln "Sätt igång på nya 2m-bandet". SM5VL hade också med en byggbeskrivning av en 2m-konverter i samma artikel.

I QTC mars 1953 fanns bl a en byggbeskrivning av en kristallstyrd J6-konverter för 144 Mc.

Fielddays på Ängsjö Friluftsgård i Järfälla. Detta evenemang återkom under 1965-75 stadigt under första helgen i juni månad, nästan alltid med underbart skönt väder. Här syns bl a Lars SM5AA och Charlie SM5CR. Gunnar SM6AVV (Adam Viktor) luftar signalen SK0XA från utomhusshacket. Charlie SM5CR och Klasse SM5AFB har fått upp masten i toppläge. Charlie SM5CR jagar dx fram på småtimmarna. Text o bild SM5XW

1968 Jan Johansson, då med signalen SM5BOS, Sveriges internationellt störste jazzpianist omkommer i en bilolycka. UA1LO, Jurij Gagarin, den första människan i rymden, omkommer i en flygolycka 34 år gammal.

1969 Motion om fullmaktsbegränsning avslås. Förslag om teknisk licens framförs av Norrköpings Radioklubb. Stationen ARIM (Amatörradio i Morokulien) bildas och amatörstationen får signalerna SK9WL (senare SJ9WL) och LG5LG.

1970 Antal medlemmar 2983. Årsavgift 50 kr. Årsmöte på Chalmers i Göteborg med 153 närvarande och 374 fullmakter. Satelliten Oscar V sänds upp i rymden. SSA får vissa organisatoriska och ekonomiska problem. En frivillig extraavgift på 15 kronor betalas in av ett antal medlemmar. QSL-märkesavgiften höjs från 2 till 8 öre. Geostationära satelliter för telefonservice genom Intelsat.

1971 Antal medlemmar 3066, varav 374 lyssnarmedlemmar. Årsmöte i Uppsala i Försvarets läroverks aula med 100 närvarande och 433 fullmakter. QTC kommer ut med nio nummer och får namnet QTC Radio och börjar säljas genom pressbyrån. Från och med nummer 8 avslutas försäljningen via pressbyrån, då det visar sig bli kostsamt. SM3WB blir redaktör och tidningen byter tillbaka namnet till QTC. Från och med 1 mars träder bestämmelserna gällande teknisk licens i kraft. Avgiften för avläggande av prov för T-licens är 30:- och i samband med militärtjänst 25:-.

1972 Antal medlemmar 3316. Amatör-TV (SSTV) med långsamt svep blir populärt och intresserar allt fler. Satelliten Oscar VI skjuts upp i rymden. Principbeslut fattas av årsmötet att DL – (SSA distriktsledare) skall ingå i styrelsen. SSA instiftar en hedersnål.

1973 Årsmöte i Stockholm behandlar ett stadgeändringsförslag om att distriktsledarna (DL), skall ingå i SSAs styrelse. Av 78 närvarande och 451 fullmakter röstar 471 för och 6 emot förslaget. Rävjägarna börjar använda automatiska rävar. Rävjakt byter namn till RPO. Svenska Mästerskapen i RPO hålls i Västerås. Åstölägret återuppstår. Svenska Morokulien får signalen SJ9WL. En UHF-repeater kommer igång i Stockholm och diskussionen om lämpligt avstånd mellan in- och utfrekvens går hög. Både 4,5 och 1,5 MHz förespråkas.

1974 Sveriges första datoramatör presenteras i QTC. SM5WLs minnesfond får 25 000 kronor från Allmänna arvsfonden. På förslag från SSA skall ett R läggas först i suffixet på en repeatersignal. I samband med detta klarläggs att med hänsyn till gällande definition av portabel sändare i TFS, Serie B:90 (§1 d), skall för undvikande av missförstånd, i det fall mobil station avses, bärbar station icke benämnas portabel.

Exempel:**1973 En klubb blir SSA-medlem:**

FÖRENINGEN
SVERIGES SÄNDAREAMATÖRER
122 07 ENSKEDE 7 - SWEDEN

Vi ha mottagit Eder ansökan om medlemskap i SSA och kunna meddela att densamma blivit beviljad. Medlemskapet träder i kraft då årsavgiften Kr. 50:- insatts på vårt postgirokonto 522 77 - 1. V.g. angiv tydlig adress och ev. signal på talongen. Föreningens stadgar jämte medlemsdiplom kommer att tillställas Eder ca en vecka efter det meddelande ingått från postgirokontoret att medlemsavgiften är betald. "QTC" vilken utkommer med ca 12 nummer pr år, kommer att tillställas Eder som medlem. Vi hälsar Eder välkommen i SSA.

J. Platin
Kanslist

STADGAR
FÖR
Föreningen
Sveriges Sändareamatörer

Antagna vid SSA årsmöte
den 25 mars 1973

1. SSA tar emot en ansökan och skickar svarskort.

IARU NRAU

FÖRENINGEN
SVERIGES
SÄNDARE
AMATÖRER

HAR TILL MELEM ANTAGIT

MEMBERSHIP OBLIGATORY TO LOCALITY AND CONVENTIONS
GOTT KAMRATSKAP OCH UPPRÄTHÅLLANDE AV AMATÖREREISENS TRADITIONER

För SSAs Styrelse
J. Platin
Kanslist

2. SSA bekräftar att klubben är medlem i SSA. Föreningens stadgar och medlemsbevis skickas till klubben.

SK0EJ, Tappströmsskolans Radioklubb 1973. Att ungdomar hittar intresset för amatörradiohobbyn beror nästan alltid på att man har en vuxen som kan entusiasmera. Ett exempel på sådan föredömlig eldsjäl och handledare är Sidd Allan Holmberg som var tillsynslärare i Tappströmsskolan utanför Stockholm. Under ämnet "Fritt valt arbete" undervisade han i telegrafi och radioteknik. Sidd Allan hade tidigare arbetat som sjöradiotelegrafist under några år. En radioklubb bildades i skolan och man gjorde bl a en lägerresa till Norge, där man satte upp en radiostation. Eleverna byggde en vattenturbin, som klarade elförsörjningen.

1975 Årsmöte i Solna med 149 deltagare och 284 fullmakter. SSAs kansli flyttar till Farsta och SSA firar 50 års jubileum. SM5ZK Bo Palmblad gör en donation till SSA och en fond för ungdomar och studerande inrättas. Televerket ger tillstånd att använda 8SJ, 8SK, 8SL och 8SM som jubileumssignaler under tiden 19 april till 30 juni. WARC Reg I och Reg II gällande lång- och mellanvåg.

1976 En frivillig extra medlemsavgift på 15 kr ger så småningom föreningen ett tillskott på välbehövliga 40.000 kronor. Svenska Flygvapnet fyller 50 år och amatörstationerna firar med jubileums QSL och signalen 7SLxDL. Marisat för marin kommunikation kommer igång.

1977 Antal medlemmar 5021. Stora bekymmer med störningar från den sovjetiska kortvågsradarstationen "hackspetten". WARC gällande satelliter. Kung Carl XVI Gustaf inviger det 20-års jubilerande JOTA (Jamboree on the air) från SK0JAM.

1978 Begreppet "Radiogram", ett amatörradiomeddelande, introduceras. WARC gällande flygmobil service. Televerket meddelar att det är tillåtet att använda ASCII datakod med hastigheten 110 baud under 30 MHz och med 110, 300, 600 och 1200 baud över 30 MHz, där även frekvensmodulering av bärvågen skall tillåtas. Åldersgränserna för A- och T-certifikat sänks från 18 till 17 år. Motion om funktionär för rättstavning avslås av årsmötet.

1979 Första Nordiska VHF-mötet - det hålls i Ånnaboda, Örebro. Vid WARC-mötet i Geneve ser man över reglementet för frekvensernas användning. Amatörerna förlorar inte en enda kHz under 30 MHz och får fyra nya band; 1,8 10 18 24 MHz. Mellan 30 och 1240 MHz görs inga ändringar, däremot tillkommer ett antal nya band upp till 250 GHz. FCC, det amerikanska televerket, föreslår att CW-kravet skall slopas helt och svenska televerket anser att gränsen skall sättas vid 28 MHz.

Tele-X projektet påbörjas som ett samnordiskt projekt. INMARSAT standard A med ca 10000 terminaler kommer igång.

1980 Årsmöte i Solna med 124 deltagare (200 fullmakter). VM i RPO hålls i Polen. RPO SM i Stockholm. Televerkets Radiodivision har tagit fram en "Provisorisk norm för immunitet hos FM-rundradiomottagare mot störningsspänningar på anslutningsledningar". SSA-logotypen införes i varumärkesregistret. TV-program börjar sändas från satellit. Fartyget Älvsnabben, som varit många svenska telegrafisters övningsfartyg, gör sin sista resa.

1981 Antal medlemmar 6369. Årsmöte i Svenska Mässans lokaler i Göteborg. 205 registrerade deltagare vid årsmötet och 201 fullmakter! Televerket nyorganiserar provtagningen för certifikat och den kan nu göras på radiokontoren i något av de sex radiområdena eller i Farsta. Kostnaden för A B och C prov är 300 kr och för T prov 250 kr.

1982 Antal medlemmar 6461. Årsavgift 175 kr. Årsmöte i Oskarshamn. 156 närvarande och 390 fullmakter. Nya frekvensband 1,8 10, 18 och 24 MHz. SM5ZK, Bo Palmblad avlider.

1983 Året proklamerar som World Communications Year. SSA får ej använda någon specialsignal eftersom Televerket anser att någon anknytning till amatörradio ej finns. Många teleförvaltningar världen runt delar ut WCY som jubileumssignal till amatörradioorganisationen i landet. MARCs anordnar första fieldday-arrangemanget i Gödelöv.

QSL-kort från åren 1975 - 1982

1984 Den tyska byggsatsen WCY-transceivern introduceras. Kung Hussein, JY1, besöker Stockholm och får SSAs hedersnål. Andra VM i RPO hålls i Norge. Datasystem upphandlas för SSAs kansli. Morokulien firar 25 år.

1985 Gränskobben "Märket" får en gränsändring mellan Sverige och Finland. SSA genomför en störningsenkät. SSA instiftar en fond för att hedra minnet av SM5LN Martin Höglund för ett mångårigt arbete för SSA. Europa byter lokatorsystem.

1986 Första årsmötet långt i norr - i SM2 på NEX Hotell i Gällivare. 78 närvarande och 162 fullmakter. Televerket ger ut signalförteckningen E:22.

1987 Antal medlemmar 6848. Årsmöte i Täby med 173 närvarande och 652 fullmakter. Styrelsens förslag om delning av trafiksektionen i HF och VHF avslås.

1988 Ett extra medlemsmöte gällande en förtroendefråga hålls i Borås med 334 närvarande och 1364 fullmakter. CEPT-licensen godkänd i Sverige. På 50 MHz delas 25 provtillstånd ut. Sverigevännen G3JUB, Sam fyller 75 år och får en färg-TV av svenska amatörer. SSA får erbjudande av Televerket att överta ett antal MTD-mobiltelefoner som säljs ut för ombyggnad till amatörradiostationer. Organisationsutredningen redovisar förslag till ny SSA-organisation.

1989 Årsmöte på Bergsmannens konferenscentrum i Örebro. Nytt rekord gällande närvarande deltagare för ett ordinarie årsmöte med 217 stycken. Dessutom deltar 375 genom fullmakt. Förslaget till omorganisation avslås. Nordiskt amatörradiomöte på Gottskär. Tele-X sänds upp - som en svensk satellit efter att övriga nordiska länder dragit sig ur projektet. Projektet kallas "Teknisk succé, men politiskt fiasko".

1990 SSA kommer ut med boken "El-lära och radioteknik". SSA är värd för NRAU-möte på Gottskär. IARU Region 1-möte i Torremolinos, Spanien.

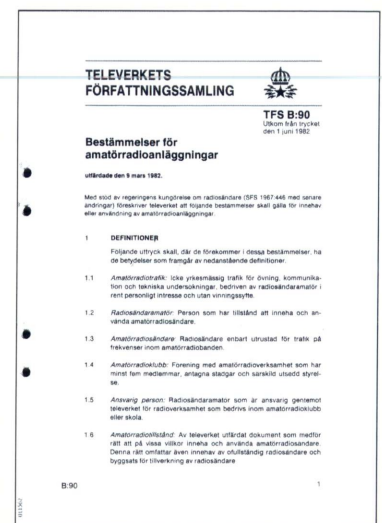
1991 Antal medlemmar 6600. Årsavgift 310 kr. Första tvåmetersrävjakten i Sverige. SM5AHK donerar sin samling av diplom till SSA. Långvågssändaren på 191 kHz i Motala, under åren ofta använd av amatörer som frekvensnormal, läggs ned den 30 november. En röstbrevlåda, SK6AK, startas i Göteborg.

1992 Projekt "Elmer" för ungdomsrekrytering startar. Birgitta Gustafsson kommer ut med boken "Radion och radiotelegrafisten". Frekvensförvaltningen och SSA diskuterar former för bättre rekrytering. Frekvensförvaltningen ändrar i amatörradiobestämmelserna. och N-licensen införs samtidigt som B-licensen utgår. Årets byggprojektet är "Superbuggen". Den 30 juni stänger Göteborg Radio SAG sin telegrams-service på kortvåg.

1993 Årets nobelpristagare i fysik är radioamatören K1JT, Joseph H Taylor jr, som gratuleras av SSA då han gästar Sverige. En ny telemyndighet: Post & Telestyrelsen, bildas i Sverige. SSA presenterar läroboken för C- och N-certifikat "Möt världen genom etern", som har tagits fram i ett samarbete mellan SSA och SVARK, Södra Vätternbygdens Amatör Radio Klubb. IARU Reg 1-möte i Belgien.

Många broschyrer och handböcker har genom SSA tagits fram under årens lopp som medlems-service. Detta häfte med information om QSL togs fram omkring 1986.

1982 kom Televerket ut med reviderade bestämmelser för amatörradioanläggningar "TFS B:90".

1993 Årets nobelpristagare i fysik, radioamatören K1JT, Joseph H Taylor jr, gratulerades av SSA. SM6KAT Solveig överlämnar SSA:s slipsnål. Bilder ur QTC nr 3 1994.

1994 Antal medlemmar 6083. Fartyget Estonia förliser i oktober och Expressen beskyller felaktigt svensk radioamatör för att ha stört nödradiotrafiken. Ny föreskrift där CEPT 1 och CEPT 2 införs.

1995 De första UN-certifikaten och SSA UN-licenserna delas ut. Stationen SK0TM vid Telemuseum i Stockholm återinvigs efter upprustning. W1SM, Ed Myrbeck, välkänd svenskamerikansk radioamatör avlider. Problem på flera håll i landet med störningar från kabel TV- näten.

SM7NF Verner, kan äntligen ta emot sitt pris i SSAs telegraferingstävling – en tävling som han vann 1939!

1996 En enkät om amatörradio genomförs. 1.230 svar inkom på enkäten. Svaren var: Mer om HF i QTC och mer om antenn- och radiokonstruktioner. Provförrettningens kvalitet oroade många. Morsekravet var bra som det var tyckte 62%. Enkäten resulterade också i förslag till omorganisation och nya stadgar.

SAQ radiostationen i Grimeton förklaras som byggnadsminne.

SSAs SM-Call Book utkommer för första gången.

EMC-direktivet börjar gälla från 1 januari.

SSA startar en egen domän på Internet www.svessa.se.

1997 SM4SS Sven, kallas till hedersmedlem i SSA. Han har haft licens sedan 1925 och under hela tiden varit SSA-medlem.

Post & Telestyrelsens nya författning gör det fritt fram för utrustningar i ISM-bandet. Trådlösa hörlurar och liknande blir ett problem på 433 MHz.

Sveriges rundradiomuseum i Motala återinvigs. Motala Radio-klubb SK5MR svarar för guidning av besökare.

SSAs kansliets trotjänare Ulla Ekblom och SM0CWC, Stig Johansson, går i pension.

"Stiftelse för utbildning och forskning inom radio och tele-tekniken och dess historia" bildas i Göteborg, där SSA är en av bidragsgivarna.

Ensamglaren SM3WCS, Roger Andersson, räddas till livet tack vare sin amatörradioutrustning och kommunikation med SM4IPX, Hans Larsson.

1998 Antal medlemmar 5766. Styrelsens förslag till nya stadgar antas med mer än 75% majoritet vid årsmötet i Vetlanda med 90 närvarande medlemmar. Ständigt och årsvis rullande medlemskap införs. Experiment på 137 kHz tillåts.

1999 Årsmötet hålls nu för första gången på Gotland i Ljugarn. 73 medlemmar är närvarande medan 267 representeras genom fullmakt. Styrelsens förslag till nya stadgar tas nu (för andra gången) med mer än 75% majoritet. Kansliet flyttar från Farsta till Sollentuna. SSA ges tillstånd att för teständamål utdela tillfälliga signaler.

IARU Region 1-möte hålls i Lillehammer.

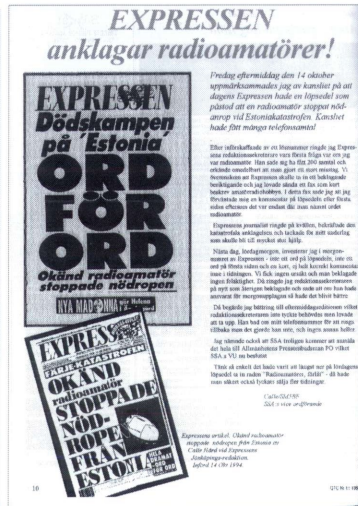
Ny föreskrift där bl a CW-kravet blir 25 tecken/minut och där vi själva får ansvara för amatörradiation inom givna ramar.

2000 SSA är godkänd som provförrättare vilket innebär rätt att utfärda amatörradiocertifikat.

SSA är bland 10 nationella föreningar som blivit godkända av ARRL för att på hemmaplan granska QSL- kort för DXCC ansökningar.

En projektgrupp planerar för landsomfattande rekryteringsaktiviteter under år 2001

SSA 75-årsjubileum. Stiftelsen / SSA:s Ungdomsfond bildas för att hedra minnet av SM5MA, Carl Gustav Öström. Stipendiet ska användas för att hjälpa och stödja amatörradiointresserade ungdomar, i första hand ungdomar med funktionshinder.

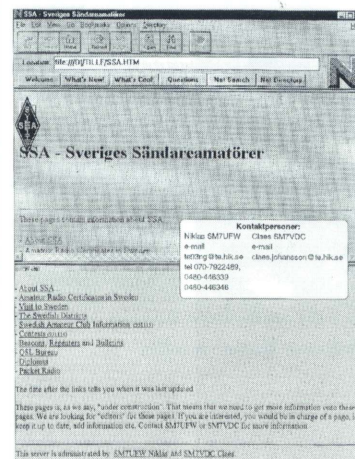
1994. Från en sida i QTC. Fartyget Estonia förliser i oktober och Expressen beskyller helt felaktigt en svensk radioamatör för att ha stört nödradiotrafiken.

QSL-hantering vid SSA kansli i Farsta omkring 1993. SM0DJZ Jan Hallenberg och Ulla Ekblom i arbete.

Internet för första gången? SM0MRJ Victor Falkteg skriver en tvåsidig artikel för "den oinvigde" radioamatören om Internet i QTC 1995 nr 9. Hur vill vi amatörer använda Internet? Söka motstationer för t ex kontakter via meteorscatter, månstuds eller på det intressanta 160-metersbandet? Skicka amatörradioprogram? Sända testloggar? QSL via Internet - tekniskt går det, men vill vi det?

QTC 1995 nr 12. SSA presenterar en hemsida. Adressen är ftp://ssa.te.hik.se. Servern administreras av SM7UFW Niklas, SM7VDC Clas och SM7MCD Leif via Högskolan i Kalmar.

Tidiga milstolpar - radioteknisk utveckling och kuriosor

1794 Första franska optiska telegraflinjen öppnas och optiska telegraftekniken introduceras i Sverige.

1827 G S Ohm publicerar Ohms lag som den är känd idag.

1831 M Faraday upptäcker induktionselektriciteten. J C Maxwell bygger vidare och bevisar matematiskt riktigheten.

1837 Morse gör sina första lyckade telegrafexperiment.

1860 Oscar Hammarlunds födelseår. Han arbetar först hos fabrikör L M Ericsson sedan hos Western Electric i USA men startar 1910 eget företag. Mest känd av företagets alster är mottagaren SP-600 från 1947.

1866 Amerikanen dr Mahon Loomis demonstrerar trådlös kommunikation mellan två 600 meter höga bergstoppar på ca 27 km avstånd från varandra. Här utnyttjas 200 meter långa antenner som bärs upp av drakar. En nedgrävd koppartråd utgör jordplan. På mottagarsidan ansluts en galvanometer mellan antenn och jord. På sändarsidan görs tre inkopplingar av antenntråden till jordledningen med en halv minut mellanrum. Efter fem minuter upprepas proceduren i motsatt riktning. Mahon Loomis kan påvisa att galvanometrarna gör utslag.

1878 Ernst F W Alexanderson föds 25 januari i Uppsala. Han tar 1909 patent på den s k Alexandersongeneratoren - frekvensgenerator för transatlantisk radiotelegrafi som vid 24000 varv/minut ger 100 kHz växelspänning med en effekt av 200 kW.

1880 Engelsmannen Joseph Wilson Swan uppfinnar glödlamporna, så gör också Thomas Alva Edison. Båda erhöll patent detta år. Edison för en vidareutveckling.

1881 Georg Heinrich von Barkhausen, en av radions pionjärer föds i Bremen. Han blir känd för sina grundläggande teorier gällande elektronrör. Irving Langmuir föddes 31 januari i New York. Han var konstruktör av vakuumpumpar för rörtillverkning och fick patent på att sätta en kondensator parallellt med gallermotståndet och på så sätt skapa den gallerlikriktande detektorn.

1888 Heinrich Hertz bevisar Maxwells elektromagnetiska ljusteori. Han använder 66 cm våglängd. Raymond A Heising, uppfinnaren av heisingmodulering, föds den 10 augusti. Ralph V L Hartley, uppfinnaren av Hartley-oscillatorn patenterad 1920, föds den 30 november.

1890 Branley vidareutvecklar den av Lodge upptäckta kohären (metalliskt pulver bakar ihop sig då det utsätts för elektriska gnistor). Edwin Howard Armstrong föds i New York. Han begärde 1913 patent på sin superheterodyn-mottagare

1891 Tesla gör banbrytande experiment med högfrekventa och höga spänningar samt Philips & Co startas.

1895 Guglielmo Marconis första driftmässiga sändare provas i England. Popov upprepar Branley's och Lodge's experiment, förbättrar kohären och sänder trådlöst en sträcka av 250 meter.

1897 Marconi sänder en sträcka av 5 km. (Meddelandet är bokstaven V). Den tyske fysikern Karl Ferdinand Braun konstruerar katodstråleröret.

1899 Marconi sänder över Engelska kanalen.

Försök med telegrafering utan tråd sker i Göteborg. I "Tekniska samsfundet" håller lektor Laurin ett föredrag över ämnet Telegrafering utan tråd:

"I olika, skilda rum voro apparater uppsatta. Strömmen passerade genom de tjocka murarna och aflästes å morse-apparatens långa pappersremсор. Det uppseendeväckande resultatet intresserade lifligt de närvarande. Experimentet är det första i Norden med Hertz och Marons epokgörande uppfinning".

1901 Marconis första transatlantiska telegrafisändning (det omdiskuterade S-tecknet).

Köpings Posten den 30 mars 1901:

"Telegrafering utan tråd på svenska flottan.

Kontrakt har i dagarna tecknats mellan marinförvaltningen och elektriska aktiebolaget AEG om leverans och uppsättning af fyra kompletta stationer för telegrafering utan tråd, hvarvid det bekanta systemet Slabyarchs kommer till användning. Apparaterna skola uppsättas å fyra af sommarens eskaderfartyg".

1902 De första svenska kuststationerna upprättas.

1903 Marconis andra transatlantiska telegrafisändning - ett meddelande från president Roosevelt till engelska kungen. Telefunkens startas av AEG och Siemens & Halske. Första internationella radiokonferensen hålls i Berlin med nio deltagande nationer.

1904 Sir John Fleming tar patent på det första elektronröret (vacuumdioden). - där han försett en glödlampa med en extra elektrod.

1905 Den första svenska radiolagen (Telegrafering och telefonering utan tråd).

1907 Modifierad version av 1905 års svenska radiolag. (Där det föreskrivs att tillstånd skall sökas hos Kungl.Maj:t. Dessutom finns nu regler för radioanläggningar på fartyg).

1909 Första radioklubben bildad i USA. Marconi får Nobelpriset i fysik, delat med F Braun (uppfinnare av bl a kristalldetektorn).

Den första svenska trådlösa telegrafstationen i allmänhetens tjänst öppnas den 15 juli i Karlskrona.

1911 Första företaget för försäljning av amatörradioutrustning öppnas i Stockholm. Innehavare är Sven Lampa.

1912 Första amerikanska radiolagen. (Amatörer får hållas under 200 m och med högst 1 kW). Vid denna period finns det cirka 100 sändaramatörer i USA. Historiens första nödsignal: Fartyget Titanic sänder SOS den 14 april.

1913 Första svenska radioanläggningstillståndet beviljas. Tillståndet ges till professor Rydberg vid Lunds fysiska institution den 29 juni och avsikten är att lyssna på tidssignaler.

Den förste i Sverige som gjort framställning om amatörtillstånd "för experiment och studieändamål" är troligtvis Sven Lampa. Det skedde den 30 november 1913, men under det efterföljande året fick han svar på sin förfrågan; det blev avslag! Radio Society of Great Britain RSGB startar sin verksamhet.

1914 ARRL, American Radio Relay League bildas.

Det bevisas att en AM-signal (amplitud-modulering) har två identiska sidoband och en bärvåg utan information.

1915 QST startar som föreningstidskrift för ca 4000 amerikanska amatörer för första gången (ARRL). Detta sker på ett privat initiativ. J R Carson söker patent på att undertrycka bärvåg och ena sidbandet hos en AM-sändare.

1916 Fysiska institutionen vid Uppsala universitet beviljas tillstånd att nyttja anläggning för mottagning av tidssignaler.

1918 Den 12 juli beviljas Vassijaure naturvetenskapliga station i Abisko tillstånd att inneha och nyttja elektrisk anläggning för mottagning av tidssignaler. Initiativet har tagits av Bruno Rolf som kommer att spela en viktig roll för svensk amatörradio.

1919 Marconis första transatlantiska telefonisändningar. Kungl Maj:t överläter tillståndsgivningen till dåvarande Telegrafstyrelsen.

1920 Regulerade rundradiosändningar startas i USA. Hartley patenterar sin oscillator. Vissa radiofabrikanter ges sändartillstånd för att kunna tillverka radiosändare.

Ordförande 1925 - 2000

SM5-001
Bruno Rolf
1925-1934

SM6UA
John Fr. Karlsson
1934-1938

SM5-382
Erik Löfgren
1938-1947

SM5SI
Gösta Siljeholm
1947-1949

SM5ZD
Per-Anders Kinnman
1949-1957

SM5ZO
Arne Schleimann-Jensen
1957-1961

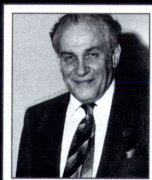
SM5AZO
Carl-Erik Tottie
1961-1967

SM4GL
Gunnar Eriksson
1967-1970

SM5FA
Lennart Stockman
1970-1973

SM5OX
Einar Braune
1973-1982

SM0HDP
Bo Lindberg
1982-1990

SM5BRW
Hans Thorgren
1990-1992

SM0COP
Rune Wande
1992-1996

SM0SMK
Gunnar Kvarnefalk
1996-

Vad händer i framtiden tills nästa jubileum?

Naturligtvis finns både SSA och amatörradion kvar de kommande 25 åren.

Störningar på omgivningens elektronik och hög störnivå från alla möjliga källor samt antennproblem tvingar fram fjärrstyrning av våra transceivrar. De kan vara klubb- eller privatägda. Till viss del elimineras störningar genom att vi sänder både tal och data digitalt.

Vi har kvar våra frekvensband, vi är flitiga användare av mycket höga frekvenser (10, 24, 47 GHz). QSL-korten distribueras elektroniskt.

SSA:s medlemmar har fortsatt gott rykte i DX- och contest sammanhang.

Goda relationer med PTS gör att vi administrerar nästan all verksamhet själva.

Hyllning till SSA:s medlemmar

Jag vill framföra min hyllning till alla entusiastiska medlemmar som under årens lopp forskat, utvecklat och förfinat amatörradion - ingen nämnd och ingen glömd. Ni har genom Ert experimenterande visat vilka möjligheter som finns inom radiokommunikation, som sedan utvecklats vidare av företag och myndigheter. Även om företagen nu har stora utvecklingsresurser, kommer Ni i framtiden att hitta på nya tekniska lösningar, som för amatörradion framåt och motiverar att vi får utnyttja våra frekvenser.

*SM0SMK Gunnar
SSA Ordförande*

Sveriges Sändareamatörer

SSA Sveriges Sändareamatörer, Box 45, 191 21 Sollentuna

Tel 08-585 702 73 Fax 08-585 702 74

Besöksadress: Turebergs Allé 2, Sollentuna

Kanslichef: SM0JSM/Eric Lund, Kanslist: Cristina Spitzinger

Internet hemsida: www.svessa.se, e-post: hq@svessa.se